

1. SISTEM UPRAVLJANJA

Sisteme upravljanja, s obzirom na pristup njihovog razmatranja, posmatračemo u vremenskom slijedu kako su se javljali. To je potrebno da bi se lakše objasnili i shvatili osnovni elementi sistema upravljanja u vremenu njihovog javljanja, a ne u uslovima njihovog nestajanja. Ipak, čini se ispravnom teorijska pretpostavka da su pojedini sistemi karakteristični za određene periode razvoja ljudskog društva. Tačnije rečeno, pojedini sistem upravljanja “povlači” se sa nekih područja ljudskog djelovanja, njegovo područje primjene postaje znatno uže, ali je još uvijek “prisutan” u društvu. Osim toga, pravila upravljanja iz jednog sistema javljaju se u drugim sistemima, tako da “čistih” sistema u društvenom životu i nema. No, sve to nije dovoljan razlog da se sistemi upravljanja ne izučavaju i dalje prema vremenu njihovog nastojanja, uvažavajući činjenicu njihovog transformisanja i međusobnog uticaja. Sistemi se u izloženom konceptu obrađuju kao: (1) personalističko upravljanje; (2) teritorijalno upravljanje i (3) funkcionalno upravljanje.¹